

**ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN
BUCUREȘTI
Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat
Școala Doctorală
Finanțe**

**ANALIZA COMPORTAMENTULUI AGENȚILOR
ECONOMICI UTILIZÂND DATE MICROECONOMICE**

Radu Popa

Conducător de doctorat: Prof. univ. dr. Ciprian
Necula

București, 2025

REZUMAT

Lucrarea propune o analiză comprehensivă a impactului măsurilor macroprudențiale asupra accesului la finanțare al populației și a factorilor principali ce determină probabilitatea de nerambursare a creditelor ipotecare și de consum în România.

În primul capitol al tezei sunt analizate impactul șocurilor de venit asupra probabilității de nerambursare a creditelor de consum. Rezultatele indică un impact asimetric și non-linear al șocurilor de venit, impactul șocurilor negative fiind mai pronunțat față de cel al șocurilor pozitive. În plus, debitorii cu venituri reduse sunt cei mai sensibili la șocurile de venit, atât cele pozitive, cât și cele negative. În final, impactul unui șoc de șomaj depinde de starea economiei, impactul negativ fiind mult atenuat într-o perioadă de creștere economică.

În al doilea capitol al tezei este studiat impactul pachetului de măsuri macroprudențiale introduse de către Banca Națională a României în noiembrie 2011 asupra accesului la finanțare al populației. Rezultatele analizei relevă că limitele privind avansul minim introduse pentru creditele ipotecare au avut succes în susținerea creditării în monedă locală și că impactul negativ asupra accesului la finanțare a fost diminuat de către programul guvernamental *Prima Casă*, care nu a intrat sub incidența reglementărilor. În plus, cel mai puternic impact a fost observat în cazul debitorilor din decila superioară a veniturilor, introducerea măsurilor reducând inegalitatea privind accesul la finanțare. Un tipar similar este observat și în cazul limitei de maturitate introdusă pentru creditele de consum.

Ultimul capitol al tezei analizează efectele introducerii *Legii privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite (nr. 77/2016)* asupra disciplinei la plată a creditelor ipotecare. Rezultatele cercetării sugerează că cele mai puternice efecte asupra probabilității de nerambursare se observă în rândul debitorilor care se confruntă cu constrângeri financiare mai reduse (adică cei cu un grad de îndatorare redus sau cu venituri mai mari), precum și al celor cu capital propriu negativ și al celor cu sume mai mari ale împrumutului. Aceste constatări susțin teoria neîndeplinirii strategice a obligațiilor de plată, arătând că introducerea legii nu a susținut debitorii vulnerabili.

Cuvinte cheie: politică macroprudențială, credit ipotecar, credit consum, logit, probabilitatea nerambursare, acces la finanțare.

CUPRINS

INTRODUCERE	6
1. IMPACTUL ȘOCURILOR DE VENIT ASUPRA PROBABILITĂȚII DE NERAMBURSARE A CREDITELOR DE CONSUM	10
1.1. Stadiul actual al cercetării	12
1.2. Metodologie și date	14
1.3. Rezultate și concluzii	22
2. EFECTELE ASIMETRICE ALE INSTRUMENTELOR MACROPRUDENȚIALE LA NIVELUL DEBITORILOR ASUPRA ACCESULUI LA FINANȚARE	32
2.1. Stadiul actual al cercetării	36
2.2. Metodologie și date	39
2.3. Rezultate și concluzii	46
3. IMPACTUL MODIFICĂRILOR LEGISLATIVE PRIVIND DREPTUL DE REGRES ASUPRA PROBABILITĂȚII DE NERAMBURSARE A CREDITELOR IPOTECARE ÎN ROMÂNIA	56
3.1. Stadiul actual al cercetării	60
3.2. Metodologie și date	62
3.3. Rezultate și concluzii	71
4. CONCLUZIE	84
BIBLIOGRAFIE	85
Lista abrevierilor și acronimelor	94
Lista tabelelor	95
Lista figurilor/graficelor	97